

Bundák exportra, belföldre

A Pannónia szegedi gyárának tervei

Tegences ráncba szaladhat annak a homloka, aki népgazdaságunkról alkotott képét a mindennapi élet mozaikjaiból próbálja összeállítani. Ugyanis hiába tudja meg a sajtó híradásaiból, hogy a magyar puszták szikes legelőit egyre nagyobb állományú juhászatokkal hasznosítják, s ennek az információnak birtokában felkeresi a Pannónia Szőrmekészítő és Szőrmekonfekció Vállalat szegedi gyárát, ahol ezrével készítik az irhabundát, semmi összefüggést nem talál a fejlődő hazai juhtenyésztés és a szegedi bundák között. Pedig ezt várna, hisz egyértelmű, több birka — több bunda.

Csak hogy Szegeden olasz, görög, portugál birkák bőréből szabják a divatos, és — joggal mondhatják a gyár dolgozói — világhírű irhakat. Mint Riegel Viktor igazgató emondta, a magyarországi juhok bőre kevésbé alkalmas az irhakészítésre, mert vékonyabb a mediterrán éghajlaton nevelkedett állatokénál.

Az elmúlt gazdasági évben a szegediek 15 ezer irha- és 5 ezer panofix bundát gyártottak nyugati exportra. A világszerte ismert Pannónia márka hírnevét Európában és a tengeren túl egyaránt öregbítették az itt készült modellek. Jelentős mennyiséget szállítottak tavaly az NSZK-ba, Olaszországba, Angliába, a Skandináv-országokba, de az Amerikai Egyesült Államok és Japán egyes üzleteiben is ott volt a Pannónia-bunda. A piaci igények megkövetelik a gyártás-

Készülnek az irhabundák

technológia és a választék kialakításának rugalmasságát, hozzáigazítását a megrendelők kívánásaihoz. Ezzel összefüggésben említette az igazgató, hogy a tavalyi tervekben indulásként 70 modell szerepelt, ám menet közben 250-re változott. A magyarázat: a gyár 2-5 darabból álló — szériának a legkevésbé sem nevezhető — megrendeléseket is elfogadott, s a szabászatban a mo-

dellváltoztatás feladatát könnyűszerrel megoldották. A múlt évben fejeződött be az a 18 millió forint értékű beruházás, amelynek eredményeként új ebédlőt, öltözőt, orvosi rendelőt és más helyiségeket alakítottak ki. A rekonstrukciónak köszönhetően a dolgozók munkakörülményeinek javítását szolgáló átalakítások mellett az is lehetővé vált, hogy a technológiai sorrendnek az eddigieknél jobban megfelelő rendszerben kezdjék meg a termelést a gyártósorokon.

A szegedi gyárban a szabászat és a tervezőszolgálat dolgozói nemcsak saját üzemüket, hanem a nagyvállalat kunszentmártoni gyárát is ellátják szabvánnyal.

Az új gazdasági évben — éppen tavaly már befejezett rekonstrukció következtében — jelentős fejlesztő beruházást már nem terveznek. A kialakított körülmények lehetővé teszik, hogy a bunda- és bőrruhagyártást mindenképpen gazdaságosan végezzék.

Mint Riegel Viktor elmondta, 1980-ban 18 ezer darab irha- és 9 ezer 500 panofix bundát küldenek nyugati exportra. A hazai vevők számára a belkereskedelmi vállalatok közvetítésével 8 ezer irhabundát és 7 ezer bőrruházati cikket (kabátot, zakót) szállítanak. Mindez 234 millió forint értékű termelést jelent, amelyet a tervezett létszámszokkentes ellenére is el akarnak érni, s ha ezt a folyamatosságyártással nem akadályozza, reális célkitűzésnek tűnik.

A jobb, pontosabb munkára a gyáron belül többféle intézkedést hoztak. Eredményesen alkalmazták a munka szerinti bérezést jobban segítő bértömeg-gazdálkodást. A nyersanyag-hasznosítás gazdaságosabbá tételét szolgálja, hogy a szabászatban megváltoztatják az anyag-gazdálkodás ösztönző primumrendszerét is.

I. Zs.

Ország dolga

Lezajlóban azok a párttaggyűlések, amelyeken az MSZMP KB kongresszusi irányelvei alják az első napirend témáját. Politikai, társadalmi intézményeink különféle testületei is sorra megtárgyalják ezt a valamennyiünk további életére kiható dokumentumot, amelyek kiindulópontként szolgálnak ahhoz: mit tudunk elvégezni a legközelebbi években az élénk tornyosuló igen sok tennivaló közül.

Hallottunk olyan véleményeket: ezek is olyan irányelvek, mint a többi volt: alig elfoghatóak, annyi mindent tartalmaznak. Hát persze: ország dolgában nem lehet csak úgy futtatban, nagyjából helyére tenni, amit kell. Itt és most pedig sok mindent kell a helyére tenni. Ahhoz, hogy tudjuk, mit kell csinálni. Együtt. Mert az ország dolga ezt jelenti — nem kevesebbet. Nem olyasmit, amiből én nyugodtan ki-maradhatok.

Némiképp másként szól az írás napjainkban, mint azelőtt.

Az előző, a XI. pártkongresszus irányelveinek kiadása idején folyamatos volt a gazdasági növekedés, s a viszonylag akadálymentes gyarapodás légkörében éltünk valahányan. Most a legfontosabb: megőrizni, amit eddig elértünk. Nálunk a pártcsoporthoz az ideje az emlékeztetőnkbe való: figyeljük csak meg; míg az öt évvel ezelőtti irányelvek a társadalmi viszonyok továbbfejlesztésére helyezte a fő súlyt, a mostani a termelési viszonyok tökéletesítését helyezi előtérbe. Mint döntő feltételét annak, hogy a társadalmi viszonyok jobb legyenek.

Nem mindenki gondol erre, holott mennyire logikus. Egyfajta lehetőség kereteit túlléptük. A termelés színvonalának emelkedésétől függ, milyen új lehetőségek kínálják magukat a társadalmi — úgy is mondhatnánk, szociális, kulturális, régies elnevezéssel népjóléti — előrehaladásra. Ama bizonyos, ma már szűknek tartott-

keretbe az anyasági segélytől az újonnan épült nagy, vidéki kultúrközpontokig, az új autótulajdonosok százezreitől a bölcsődék és óvodák számának rohamos növekedéséig sok minden belefért, Világos, azonban, hogy újabb célok, vágyak elérését gazdasági megalapozottság nélkül kitűzni is kár lenne. Nagy felelősségérzet kell ennek kimondásához, hiszen a párt szót akar érteni velünk. Ki-ki maga tudja, hogy könnyű-e ez vagy nehéz. Egy biztos: az ország dolgában ez a helyes beszéd.

Mert így nyer bizonyítást egy bevált politika változatlanlansága változó körülmények között.

Érdekes, milyen szép íveléssel tudják közelíteni a hétköznapiokhoz a különböző fórumok felszólalói az önmagukban nézve talán kissé elvontnak tűnő megállapításokat. Nem mintha panasznapot akarnának tartani, hiszen az indulatuk se olyan töltésű, de amiképpen sorra veszik a szűkebb környezetet szolgáló realitásait, fölöttébb könnyen megtalálják az érintkezési pontokat az irányelvek egy-egy megállapításával. Jól tudván, hogy többet ér egy egészen kicsi konkrétum, a mégoly nagy általános-ságnál is.

S ezt az irányelvek bátorítására teszik. Ország dolga és a kis család gondoljai?

Sokáig ez a két argumentum szöges ellentétben állott egymással. Ma egyik a másikat kiegészíti, feltételezi, sok esetben ugyanarról van szó kicsiben éppúgy, mint nagyban. Aki az irányelvek megvitatásában részt vett, mindenképpen rá kellett, hogy jöjjön erre. Ha másból nem, abból, hogy — tapasztalatunk szerint — elegendő olyan a légkör, amelyben nagyobb a becsületük az egészen apró tetteknek, mint a szóvirágoknak, a nagy szavaknak.

Annyi „begyűrűzés” után, jó lenne, ha ez is begyűrűzne valamiképp, részévé válna emberi viszonylatainknak.

K. I.

A magyar kultúra napjai a Szovjetunióban

Molnár Ferenc nyilatkozata

Április 2-től 11-ig lesznek a magyar kultúra napjai a Szovjetunióban, október 30-tól november 9-ig pedig a szovjet kultúra napjai Magyarországon.

Harmadikban rendezzük meg kölcsönösen ezt az eseménysorozatot, amely öt évenként jó alkalom arra, hogy megismertessük országaink kulturális, művészeti eredményeit, törekvéseit, fejlesszük az alkotó művészek, a művelődési intézmények együttműködését, népeink barátságát — mondotta nyilatkozatában Molnár Ferenc kulturális államtitkár, aki a napokban Moszkvában aláírta a magyar-szovjet kulturális együttműködési szerződés idej munkatervét.

Április 2-án a Kreml kongresszusi palotájának nagytermében gálaesten nyitják meg a magyar kultúra napjait, amelyen hazánk felszabadulásának 35. évfordulóját is köszöntik. Ezután tíz napon át vendégszerepelnek a magyar művészeti élet képviselői a Szovjetunióban. A Magyar Állami Operaház művészei Erkel: Hunyadi László, Bellini: Norma és Verdi: Lombardok, vagy Donizetti: Szerelmi bajtjal című operáját adják elő Leningrádban és Moszkvában. A Vigszínház társulata a szovjet fővárosban és Tallinban mutatja be a „30 éves vagyok” című

musicalt, a Házmestersiratót, valamint Shakespeare: Minden jó, ha a vége jó című művét. A Magyar Népháza Művészegyháza közreműködik az ünnepi nyitólőadáson, majd Novoszibirszkben, Kemerovóban és Irkutszkban szerepel.

Ebben az időszakban számos kiállítást is rendeznek a Szovjetunió városában. — A szovjet kultúra napjait hazánkban a Magyar-Szovjet Baráti Társasággal együtt október 30-án nyitjuk meg. Ez alkalommal Magyarországon vendégszerpelel a Szovjet Állami Szimfonikus Zenekar, Jevgenyij Szevtlanov vezetésével, az Ukrán Állami Táncegyüttes, és a Leningrádi Gorkij Színház társulata, világhírű főrendezőjével, Tovszlogonovval, az élen. Szovjet festészeti és iparművészeti kiállítás és filmszínház is rendezünk.

A Szovjetunióban — miként ezt tapasztaltuk, s a szovjet barátaink megerősítették — szintén növekszik az érdeklődés a magyar kultúra értékei iránt. Ennek tudatában terveztük és irtuk alá Moszkvában az ez évi kulturális munkatervet, amelynek megvalósítása hozzájárul mindkét ország kultúrájának fejlesztéséhez — mondotta befejezésül az államtitkár. (MTI)

Végső búcsú Pongrácz Kálmántól

Családtagjai, egykori munkatársai, elvtársai, a magyar politikai élet képviselői kísérték utolsó útjára csütörtökön Pongrácz Kálmánt, Budapest első munkás polgármesterét, a Fővárosi Tanács volt elnökét, országgyűlési képviselőt, a magyar munkaszolgálat

kiemelkedő személyiségét. A Farkasréti temetőben a párt- és az állami élet képviselői, egykori harcostársai álltak díszőrséget. Méhes Lajos, az MSZMP budapesti bizottságának első titkára vett búcsút az elhunytól.

Fejlesztések a Balatonnál

Öt évvel ezelőtt költözött „haza” — Balatonfüredre — a fővárosból az újjászervezett Balatoni Intéző Bizottság. A társadalmi testület — miután a Minisztertanács határozata megszűntette a balatoni tárcaközi bizottságot — kezelője lett a központi fejlesztési alaphoz és jelentős koordinációs feladatot is kapott.

Az új szerepkörrel, a Balaton-fejlesztés helyzetéről és feladatairól nyilatkozott Rosta Sándor, a BIB főtárcára.

— A Balatonhoz öt évvel ezelőtt „hazatért” intéző bizottság az első évben 2 millió forint támogatási alappal rendelkezett. Ebben az öt éves tervben már több mint 700 millió forint központi fejlesztési alapot kell program szerint felhasználnunk. Ezen felül öt éves tervciklusonként mintegy 10 milliárd forintot tehető az az összeg, amelyet a tárcák, főhatóságok a Balaton-fejlesztésre költethetnek. Ezentúl ennek felhasználását is bizottságunknak kell egyeztetnie az Országos Idegenforgalmi Tanáccsal és a három megye tanácsával egyetértésben.

— A Belkereskedelmi Minisztérium gyorsfejlesztési programja lényegesen enyhítette az 1978-ban jelentkezett gondokat. Azóta több mint

tíz ezerrel bővítettük a kempinghálózat befogadóképességét, s megszűntek az úgynevezett vadtaborok. A ke- reskedelmi és vendéglátóipari hálózat 10 ezer négyzetméternyi bővítést célzó gyorsfejlesztési programot ebben az évben fejezzük be, vöbbi 150 települést érint. Lendületet vett a közműfejlesztési és a köztisztasági program végrehajtása, terv készül a viharjelző szolgálat korszerűsítésére.

— Ami a tövidék távolabbi jövőjét illeti, az új regionális terv már nemcsak a 42 tóparti településsel számol. Fokozatosan bevonjuk az üdülétes és a turizmus szolgálatába a part 10-15 kilométeres sávját és az toben vöbbi 150 települést érint. Napirendre kerül a lassan elnéptelenedő Balaton-felvi program végrehajtása, terv készül a viharjelző szolgálat korszerűsítésére.

Vegyiszál-gyártás

A nyergesújfalui Magyar Viscosagyárban az idén húszhétézer-háromszáz tonna vegyi szálát készítenek. A termékszerkezet-változás keretében jobb minőségű gyártmányokat adnak a népgaz-

daságnak. A tavaly munkát állított Danamit selyemszönyegfonal-üzemrészben ebben az évben ezer tonna színezett szálát adnak a szönyegipar részére. (MTI)

A cigánygyermek nevelése Intézkedési terv

Intézkedési tervben határozta meg az Oktatási Minisztérium azokat a tennivalókat, amelyek nélkülözhetetlenek a cigánygyermek eredményesebb neveléséhez, oktatásához, s ezzel kapcsolatban levélben fordult a művelődésügyi osztályok vezetőihez és munkatársaihoz.

Az elmúlt években jelentős előrelépés történt — a közös erőfeszítések nyomán — a cigánygyermek iskolás kort megelőző is iskolai nevelésében. Mind több cigány-család gyermeke részesül óvodai, napközi és diákotthoni ellátásban, a család szociális helyzetét figyelembe vevő társadalmi juttatásokban. Évről évre csökken azoknak a cigánygyermeknek a száma, akik késve kezdi meg iskolai tanulmányait. Eredményes munkát végeznek azok az óvodnők és általános iskolai pedagógusok, akik különleges pedagógiai törődéssel igye-

keznek felszámolni a korábbi nevelési hátrányt és tervszerűen, speciális programokkal fejlesztik a gyermekek személyiségét. Továbbra is jelentős gond azonban, hogy még mindig kevés cigánygyermek végzi el az általános iskolát a tankötelezettségi időn belül, viszonylag sokan megrekednek az általános iskola felső tagozatán.

Eppen ezért már az iskoláskort megelőző időszakban is többet kell törődni velük, és arra kell törekedni — hangsúlyozza az intézkedési terv —, hogy a cigánygyermek felvegyék az óvodába, a napközibe, a diákotthonba. A minisztérium — egyebek mellett a gyermekek érdekében is — nagy jelentőséget tulajdonít a cigány fel- nőttek munka melletti oktatásának, ezért felhívja a tanácsok, a társadalmi szervek, s minden érdekelt figyelmét az ezzel kapcsolatos tennivalókra. (MTI)

Lódzi kulturális küldöttség megyénkben

A testvérmegyei kapcsolat továbbépítésére lengyel kulturális küldöttség látogatott megyénkbe Lódból. dr. Maciej Lukowski, Lódz Vajdaság kulturális és művelődésügyi osztályvezetője irányításával. A kulturális és művészeti együttműködésről folytatott megbeszélés alapján a küldöttség vezetője és dr. Müller Józsefné, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője a következő két évre megállapodott kölcsö-

nös kiállítások rendezésében, színházi és filmprogramok cseréjében, és más köz- művelődési események szervezésében Szegeden és Csongrád megyében, illetve Lódban. A háromtagú lengyel küldöttséget tegnap, csütörtökön délután a megyei pártbizottságon fogadta dr. Konez János, a megyei pártbizottság titkára. A megbeszélésen részt vett dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezetője is.